

Zpráva o uplatňování Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje za rok 2017

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Sběr dat	1
3. Sledované indikátory.....	2
4. Základní priority a jejich plnění.....	2
5. Využívání dotačních titulů	4
6. Podpora subjektů v území.....	6
7. Uplatňování SROK z dlouhodobého hlediska	7
8. Závěr.....	7

1. Úvod

Strategie rozvoje územního obvodu (SROK) je zpracovávána dle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Zákon také předpokládá pravidelné vyhodnocování dokumentu a jeho provázání se Strategií regionálního rozvoje ČR.

SROK je dokumentem, který zasahuje prakticky do všech činností Olomouckého kraje. Dokument se využívá k vyjádření souladu se záměry subjektů v území, které žádají o dotaci v dotačních programech Olomouckého kraje i některých dotačních programech EU.

SROK slouží také k práci se Strategií regionálního rozvoje ČR, jako podklad pro tvorbu samosprávných koncepcí OK, k nastavení priorit u dokumentů obcí, mikroregionů atd. Proto nastavení priorit SROK vychází z návrhu odborníků, který je konzultován se zástupci samosprávy i subjektů v území.

Pro plánování je zpracováván Tříletý akční plán SROK. Tříletý akční plán se soustředí na klíčové činnosti Olomouckého kraje, proto obsahuje dotační programy, činnosti nad 5 mil. Kč, případně další činnosti označené jako klíčové z hlediska rozvoje kraje.

Každoročně je zpracováno vyhodnocení plnění priorit SROK. Vyhodnocení SROK se omezujeme pouze na činnost Olomouckého kraje, tedy tu část, kterou mohou Zastupitelstvo Olomouckého kraje a další orgány kraje přímo ovlivnit. Zpracované vyhodnocení je širší než tříletý akční plán a zahrnuje všechny rozvojové činnosti. Hlavní zjištění z vyhodnocení plnění SROK jsou obsahem této zprávy.

Vyhodnocení je po schválení Zastupitelstvem Olomouckého kraje zveřejněno a předáno Ministerstvu pro místní rozvoj. Současně je vyhodnocení podkladem pro práci s Regionálním akčním plánem Strategie regionálního rozvoje ČR.

2. Sběr dat

SROK představuje propojení mezi strategickými materiály za různé oblasti (vzdělávání, sociální služby, životní prostředí atd.). Ideálem je systematická práce se všemi strategiemi tak, aby vyhodnocení SROK představovalo „pouze“ souhrn výstupů z těchto strategií a zhodnocení ze souhrnného hlediska. K tomu zatím nedochází.

Vyhodnocení SROK bylo zpracováno na základě podkladů od odborů krajského úřadu, mimo čistě servisních odborů (Odboru kontroly, Odboru majetkového, právního a správních činností a Útvaru interního auditu). Sběr údajů o realizovaných a připravovaných činnostech se uskutečnil v lednu a únoru roku 2018.

V roce 2017 činily výdaje Olomouckého kraje 13,5 mld. Kč, z toho 8,1 mld. Kč představovaly účelové investiční a neinvestiční dotace, které přes rozpočet kraje pouze „proteklý“. Jedinou výjimkou byla účelová dotace na zajištění sociálních služeb, kdy Olomoucký kraj odpovídá za způsob zajištění sociálních služeb a určuje, komu a jaká výše dotace bude přiznána.

Hodnocení SROK zahrnuje činnosti, na které bylo vynaloženo přes 2,7 mld. Kč, což zahrnuje velkou část výdajů Olomouckého kraje mimo provoz.

3. Sledované indikátory

V současné době nejsou dány povinné indikátory, které má SROK sledovat, ani z úrovně ministerstev nejsou vyžadovány konkrétní údaje, které by měl SROK sledovat.

Pro účely číselného vyjádření je sledován „počet podpořených činností“ Olomouckého kraje. Kde se činností rozumí samostatné projekty, další aktivity související s výdaji odborů a organizací zřizovaných krajem, včetně neinvestičních plnění cílů koncepcí.

Z důvodu možnosti porovnat význam činností jsou sledovány vynaložené výdaje. Dále je uvedeno, jestli se jedná o investiční nebo neinvestiční činnost.

Mimo tyto základní indikátory SROK jsou uváděny i hlavní indikátory, které odbory samy sledují, ať z důvodu hodnocení vlastních koncepcí nebo doložení výstupů dotačních projektů.

4. Základní priority a jejich plnění

SROK stanovuje celkem šest dlouhodobých priorit, které mají přispět k vyváženému rozvoji Olomouckého kraje.

- A. Rozvoj lidských zdrojů
- B. Podmínky pro život obyvatel
- C. Ekonomika a inovace
- D. Dopravní dostupnost a obslužnost
- E. Udržitelný rozvoj
- F. Efektivní správa území

Těchto šest dlouhodobých priorit se skládá z 35 střednědobých priorit, které postihují spektrum činností vedoucích k rozvoji kraje do roku 2020.

Samotný Olomoucký kraj však nepokrývá, ani nemůže pokrýt, celé spektrum rozvojových aktivit. Proto se ve vyhodnocení ukazuje, že činnost kraje se některých priorit pouze dotýká (např. železniční doprava), v některých se soustředí na podporu druhých subjektů (např. podpora podnikání) a v jiných se naopak výrazně angažuje samotný kraj (např. silniční infrastruktura).

Plnění priorit SROK v roce 2017	Počet podporovaných činností	Výdaje OK (v tis. Kč)	Celkové výdaje (v tis. Kč)
A.1 Opt. systému škol a zvyšování kvality vzdělávání	175	171 955	179 749
A.2 Podpora zaměstnanosti	37	16 627	16 627
A.3 Podpora rovných příležitostí a prarodinných aktivit	12	1 093	1 093
A.4 Zlep. podmínek pro kult., sport. a volnočasové aktivity	1 184	213 878	213 878
A.5 Péče o kulturní dědictví	91	59 743	82 255
B.1 Optimalizace systému zajišťování zdravotní péče	95	57 350	73 325
B.2 Zkvalitňování a rozvoj sítě sociálních služeb	256	910 471	1 024 210
B.3 Zmírňování sociálního vyloučení	122	14 113	14 929
B.4 Podpora dalších veřejných služeb	120	32 244	32 244
C.1 Zlepšování podmínek pro podnikání	20	1 950	1 950
C.2 Podpora znalostní ekonomiky	2	1 186	6 205
C.3 Rozvoj cestovního ruchu	183	27 006	30 560
D.1 Dobudování a modernizace silniční infrastruktury	66	423 928	735 614
D.2 Modernizace železničních tratí	0	0	0
D.3 Zkvalitnění dopravní obslužnosti území	1	585	585
D.4 Zlepšování podmínek pro nemotorovou dopravu	10	12 020	12 020
E.1 Snižování dopadů lidské činnosti na životní prostředí	1 281	36 902	181 394
E.2 Zefektivnění odpadového hospodářství	7	2 280	2 280
E.3 Dosažení energetických úspor	38	41 796	53 805
E.4 Zlepšování ekologické stability krajiny	128	5 117	5 117
E.5 Ochrana přírody a krajinného rázu	100	5 429	5 429
F.1 Efektivní fungování KÚOK a PO	2	12 588	12 588
F.2 Plánování a řízení rozvoje	12	2 220	2 220
F.3 Rozvojová spolupráce	51	2 669	4 565
F.4 Rozvoj krizového řízení a integ. záchranného systému	355	28 200	28 310
Celkový součet	4 348	2 081 350	2 720 952

Podpoře subjektů v území je věnována samostatná kapitola. Olomoucký kraj se především stará o svěřenou infrastrukturu. Dále se aktivně podílí na zvyšování kvality výuky a její přizpůsobování trhu práce. Důležité jsou také aktivity v oblasti cestovního ruchu.

Plnění priorit SROK v roce 2017: činnosti realizované Olomouckým krajem	Investice		Neinvestice	
	Počet činností	Celkové výdaje (v tis. Kč)	Počet činností	Celkové výdaje (v tis. Kč)
A.1 Opt. systému škol a zvyšování kvality vzdělávání	55	159 761	17	8 221
A.2 Podpora zaměstnanosti	0	0	12	1 093
A.3 Podpora rovných příležitostí a prarodinných aktivit	1	2 904	0	0
A.4 Zlep. podmínek pro kult., sport. a volnočasové aktivity	1	2 019	0	0
A.5 Péče o kulturní dědictví	15	41 981	0	0
B.1 Optimalizace systému zajišťování zdravotní péče	22	48 432	0	0
B.2 Zkvalitňování a rozvoj sítě sociálních služeb	28	53 888	77	116 655

Plnění priorit SROK v roce 2017: činnosti realizované Olomouckým krajem	Investice		Neinvestice	
	Počet činností	Celkové výdaje (v tis. Kč)	Počet činností	Celkové výdaje (v tis. Kč)
B.3 Zmírňování sociálního vyloučení	6	6 622	9	1 218
B.4 Podpora dalších veřejných služeb	0	0	0	0
C.1 Zlepšování podmínek pro podnikání	0	0	4	671
C.2 Podpora znalostní ekonomiky	0	0	1	5 905
C.3 Rozvoj cestovního ruchu	0	0	91	10 964
D.1 Dobudování a modernizace silniční infrastruktury	66	735 614	0	0
D.2 Modernizace železničních tratí	0	0	0	0
D.3 Zkvalitnění dopravní obslužnosti území	0	0	1	585
D.4 Zlepšování podmínek pro nemotorovou dopravu	0	0	1	642
E.1 Snižování dopadů lidské činnosti na životní prostředí	0	0	2	806
E.2 Zefektivnění odpadového hospodářství	0	0	0	0
E.3 Dosažení energetických úspor	29	52 958	9	847
E.4 Zlepšování ekologické stability krajiny	2	554	0	0
E.5 Ochrana přírody a krajinného rázu	0	0	40	2 429
F.1 Efektivní fungování KÚOK a PO	0	0	2	12 566
F.2 Plánování a řízení rozvoje	0	0	12	2 220
F.3 Rozvojová spolupráce	0	0	17	2 540
F.4 Rozvoj krizového řízení a integ. záchranného systému	6	851	34	1 235
Celkový součet	231	1 105 584	329	168 597

Dosažené výstupy

- Uskutečnilo se 55 investičních projektů ke zlepšení zázemí pro výuku, ať již zhodnocením prostor školy nebo přímo vybavením učeben.
- Spolu se Středomoravskou nemocnicí, a. s., kraj uskutečnil 22 investičních projektů v oblasti zdravotnictví.
- Olomoucký kraj uskutečnil 28 investičních projektů v oblasti sociálních služeb.
- Olomoucký kraj podpořil fungování přes 240 sociálních služeb.
- Bylo opraveno nebo zrekonstruováno asi 87,5 km silnic II. a III. třídy.
- Bylo zrekonstruováno 8 mostů.
- Asi 12 800 osob využilo rodinných pasů.
- Přes 4 200 osob využilo Olomouc region card.
- Asi 3 000 seniorů se zapojilo do seniorského cestování.
- Olomoucký kraj vydal přes 13 publikací a propagačních materiálů.
- Olomoucký kraj prezentoval investiční příležitosti i atraktivitu cestovního ruchu na 20 propagačních akcích.

5. Využívání dotačních titulů

V roce 2017 začalo čerpání dotačních titulů EU pro období 2014 - 2020. Naopak se opět trochu utlumilo čerpání národních dotací.

Olomoucký kraj získal v roce 2017 asi 640 mil. Kč z externích zdrojů. Odpočítáme-li kotlíkové dotace a dotace na stabilizaci nelékařských pracovníků, jedná se o 480 mil. Kč na projekty Olomouckého kraje. To je výrazný nárůst proti asi 370 mil. Kč v roce 2016. Protože velká část projektů se teprve začíná realizovat, lze v roce 2018 očekávat další nárůst čerpání dotací. To samozřejmě klade zvýšený tlak na zajištění jejich předfinancování.

Po větším objemu čerpání národních dotačních titulů v roce 2016 došlo v minulém roce k jejich útlumu. Pro kraj nejdůležitější je zachování dotací ze Státního fondu dopravní infrastruktury na opravy silnic II. a III. třídy. Dále pak zavedení systematické dotační politiky státu v oblasti cestovního ruchu.

Plnění priorit SROK v roce 2017: dotace využité Olomouckým krajem	Počet podporov aných činností	Výdaje OK (v tis. Kč)	Celkové výdaje (v tis. Kč)
Integrovaný regionální operační program	22	35 983	149 427
Operační program Věda výzkum vzdělávání	2	1 274	13 664
Operační program Zaměstnanost	70	5 969	116 373
Operační program Životní prostředí	1 268	33 847	190 348
Ostatní programy (mezin. spolupráce, technická pomoc)	4	1 719	13 142
Státní fond dopravní infrastruktury	16	35 516	250 191
Národní dotace	43	1 253	22 018
Celkový součet	1 425	115 561	755 163

Z pohledu podle priorit se ukazuje, že čerpání zaostává zejména v oblasti vzdělávání. Hlavní příčinou je nový systém řízení investic přes Krajský akční plán vzdělávání a přes ITI Olomoucké aglomerace. Poněkud se snížily i dotace v oblasti zdravotnictví, a to především z národních zdrojů.

Také v oblasti sociální není situace tak příznivá, jak by se mohlo na první pohled zdát. Ze 120 mil. Kč tvoří 114 mil. Kč dotaci na zajištění poskytování sociálních služeb, dalo by se říci zajištění fungování sociálních služeb. Rozvoj krajské infrastruktury je realizován především z vlastního rozpočtu.

Plnění priorit SROK v roce 2017: dotace využité Olomouckým krajem	Počet podporov aných činností	Výdaje OK (v tis. Kč)	Celkové výdaje (v tis. Kč)
A.1 Opt. systému škol a zvyšování kvality vzdělávání	33	3 399	11 193
A.2 Podpora zaměstnanosti	0	0	0
A.3 Podpora rovných příležitostí a prarodinných aktivit	0	0	0
A.4 Zlep. podmínek pro kult., sport. a volnočasové aktivity	0	0	0
A.5 Péče o kulturní dědictví	3	3 616	26 128
B.1 Optimalizace systému zajišťování zdravotní péče	11	0	15 975
B.2 Zkvalitňování a rozvoj sítě sociálních služeb	72	6 644	120 383
B.3 Zmírňování sociálního vyloučení	7	476	1 292
B.4 Podpora dalších veřejných služeb	0	0	0
C.1 Zlepšování podmínek pro podnikání	0	0	0
C.2 Podpora znalostní ekonomiky	1	886	5 905
C.3 Rozvoj cestovního ruchu	2	737	4 291
D.1 Dobudování a modernizace silniční infrastruktury	23	65 408	377 094
D.2 Modernizace železničních tratí	0	0	0
D.3 Zkvalitnění dopravní obslužnosti území	0	0	0
D.4 Zlepšování podmínek pro nemotorovou dopravu	0	0	0
E.1 Snižování dopadů lidské činnosti na životní prostředí	1 250	0	144 492
E.2 Zefektivnění odpadového hospodářství	0	0	0
E.3 Dosažení energetických úspor	16	33 769	45 778
E.4 Zlepšování ekologické stability krajiny	2	554	554
E.5 Ochrana přírody a krajinného rázu	0	0	0
F.1 Efektivní fungování KÚOK a PO	1	22	22
F.2 Plánování a řízení rozvoje	0	0	0
F.3 Rozvojová spolupráce	2	38	1 934

Plnění priorit SROK v roce 2017: dotace využité Olomouckým krajem	Počet podporov aných činností	Výdaje OK (v tis. Kč)	Celkové výdaje (v tis. Kč)
F.4 Rozvoj krizového řízení a integ. záchranného systému	2	12	122
Celkový součet	1425	115 561	755 163

6. Podpora subjektů v území

Olomoucký kraj nejen čerpá dotace na vlastní činnost, ale současně poskytuje dotace dalším subjektům. Stimuluje tak činnosti v oblastech, kde Olomoucký kraj sám nepůsobí, ale také přispívá ke zvýšení atraktivity Olomouckého kraje pro své obyvatele, případně návštěvníky.

V roce 2017 Olomoucký kraj vyplatil na 3 803 dotacích přes 1,4 mld. Kč. Největší podíl na tom měla nově zavedená účelová dotace na zajištění sociálních služeb. V tomto případě se jedná novou zákonnou povinnost Olomouckého kraje, kdy přerozděluje finanční prostředky poskytnuté státem. V roce 2017 činil souhrn účelových dotací na poskytování sociálních služeb asi 834 mil. Kč.

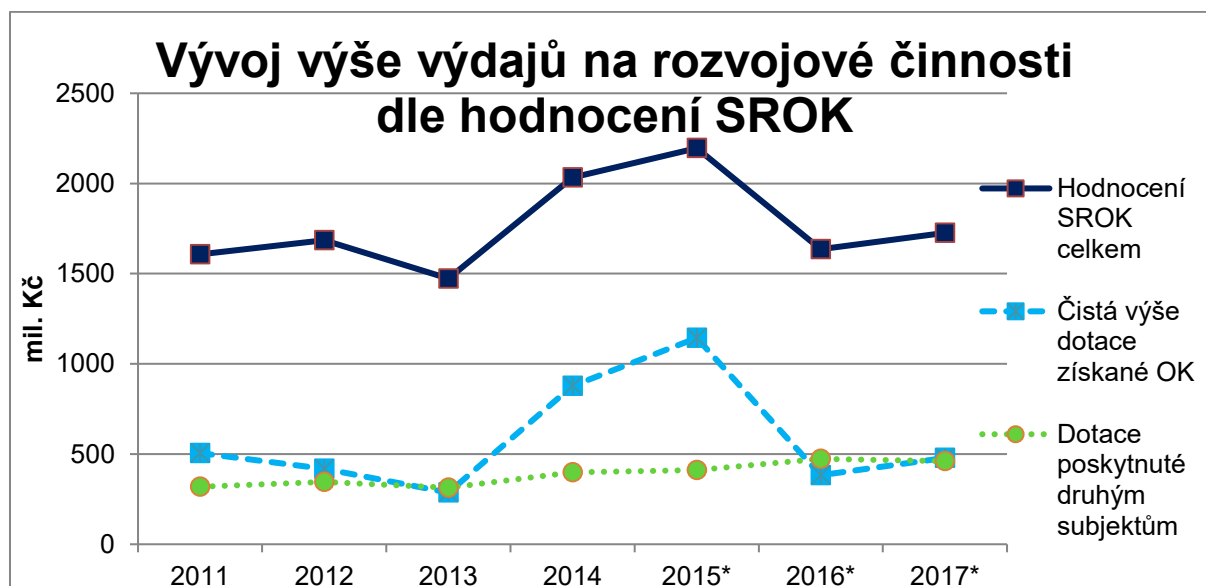
Tradičně nejvíce dotací (mimo výše zmíněné sociální služby) bylo směřováno na podporu kulturních, sportovních a volnočasových činností. Kraj se významně angažoval i v dalších oblastech jako rozvoj obcí, sociální vyloučení, doprava, památková péče apod.

Plnění priorit SROK v roce 2017: dotace jiným subjektům	Počet podp. činností	Výše dotace OK (v tis. Kč)
A.1 Opt. systému škol a zvyšování kvality vzdělávání	103	11 767
A.2 Podpora zaměstnanosti	37	16 627
A.3 Podpora rovných příležitostí a prorodinných aktivit	0	0
A.4 Zlep. podmínek pro kult., sport. a volnočasové aktivity	1 183	210 974
A.5 Péče o kulturní dědictví	76	40 274
B.1 Optimalizace systému zajišťování zdravotní péče	73	24 893
B.2 Zkvalitňování a rozvoj sítě sociálních služeb	151	853 667
B.3 Zmírňování sociálního vyloučení	107	7 089
B.4 Podpora dalších veřejných služeb	120	32 244
C.1 Zlepšování podmínek pro podnikání	16	1 279
C.2 Podpora znalostní ekonomiky	1	300
C.3 Rozvoj cestovního ruchu	92	19 596
D.1 Dobudování a modernizace silniční infrastruktury	14	4 927
D.2 Modernizace železničních tratí	0	0
D.3 Zkvalitnění dopravní obslužnosti území	0	0
D.4 Zlepšování podmínek pro nemotorovou dopravu	9	11 378
E.1 Snižování dopadů lidské činnosti na životní prostředí	1279	180 588
E.2 Zefektivnění odpadového hospodářství	7	2 280
E.3 Dosažení energetických úspor	0	0
E.4 Zlepšování ekologické stability krajiny	126	4 563
E.5 Ochrana přírody a krajinného rázu	60	3000
F.1 Efektivní fungování KÚOK a PO	0	0
F.2 Plánování a řízení rozvoje	0	0
F.3 Rozvojová spolupráce	34	2 025
F.4 Rozvoj krizového řízení a integ. záchranného systému	315	26 661
Celkový součet	3 803	1 454 132

7. Uplatňování SROK z dlouhodobého hlediska

SROK je využívána jako podpůrný nástroj pro strategické plánování. Za tímto účelem slouží tříletý akční plán, kde jsou evidovány plánované významné činnosti. Tříletý akční plán je průběžně aktualizován a jednou ročně předkládán Radě Olomouckého kraje a následně zveřejňován.

Hodnocení SROK je zpracováváno obdobnou metodikou od roku 2011. Přestože došlo v roce 2015 k jinému uspořádání priorit, některé trendy lze sledovat dlouhodobě.

*Roky 2015 a další byly očištěny o dotace, které kraj poskytl z jiných zdrojů (sociální služby, kotlíkové dotace, zdravotnictví). Jedná se sice o dotace z jiných zdrojů, ale o jejich poskytování rozhoduje Zastupitelstvo OK, proto jsou jinak zahrnuty ve SROK.

Z hlediska vývoje je zajímavý podíl dotací, které na svou činnost Olomoucký kraj získal. Ukazuje se, že Olomoucký kraj se snaží vcelku přirozeně využívat dotační možnosti.

Zatímco velká část rozpočtu Olomouckého kraje a jeho využití je stabilní, tak právě dotace výrazně ovlivňují rozvojové aktivity kraje. V roce 2016 se ukazuje výrazný propad získaných dotací, který souvisí se zpožděním ve vyhlášení výzev u dotací EU. Od roku 2017 začíná podíl získaných dotací opět růst. Vzhledem k tomu, že velká část projektů je na počátku realizace a jiné ještě dotaci nezískali, ale očekávat růst získaných dotací i v dalších letech.

8. Závěr

V roce 2017 Olomoucký kraj realizoval činnosti, jež byly v SROK uvedeny, a podporoval rozvoj regionu.

V roce 2017 došlo ke stabilizaci dotační politiky kraje. Současně došlo k oživení čerpání dotací na krajské projekty, které by mělo pokračovat i v dalších letech.

Přesto v některých důležitých oblastech kraj stále spoléhal spíše na své zdroje. V příštích letech by měl kraj usilovat o získání dotací na rozvoj vzdělávací infrastruktury i infrastruktury pro sociální služby.

Národní dotační politika zůstává nadále pro kraj těžko čitelná a podléhající lobbyingu. Na jednu stranu se podařilo systematizovat podporu cestovního ruchu, na druhou stranu Ministerstvo zdravotnictví nenavázalo na podporu zdravotních zařízení. Za největší pozitivum lze vnímat pokračování dotací Státního fondu dopravní

infrastruktury na silnice II. a III. třídy. Kraj by měl i nadále usilovat, aby tento nejvýznamnější národní zdroj dotací byl zachován.

Při koordinaci aktivit v území i při prosazování společných cílů na národní úrovni může Olomoucký kraj více využít Regionální stálé konference v území Olomouckého kraje. Zpráva o uplatňování SROK i tabulky s realizovanými činnostmi budou použity jako podklad pro hodnocení činností Olomouckého kraje v rámci Strategie regionálního rozvoje ČR.